

Quá Trình, chứ không phải Sản Phẩm

Khi quý vị thực hiện các sinh hoạt nghệ thuật và thủ công với trẻ em, thì quá trình — diễn tiến của các sự việc — thì thường là quan trọng hơn nhiều so với sản phẩm — vật dụng mà quý vị làm ra được.

Nghiên cứu các khả năng có thể xảy ra

Quá trình thì đặc biệt quan trọng đối với các em mới chập chững biết đi và các em nhỏ trước tuổi đến trường vừa mới bắt đầu khám phá thế giới chung quanh các em. Các em có nhiều thứ để học hỏi về cảm giác của nước sơn chảy giữa các kẽ ngón tay của các em, cách mà nước sơn được tô, vẽ trên giấy và cách thức mà màu sắc được pha trộn với nhau. Việc bức tranh của các em sơn có được “đẹp” hay không là điều hoàn toàn không quan trọng. Những lần sơn thủ đầu tiên của các em cuối cùng có thể sẽ là một màu nâu sậm của các màu pha lẫn vào nhau và điều đó không sao cả. Các em đã khám phá được rất nhiều về màu sắc và các kết cấu.

Tim ra các giải pháp

Khi quý vị nghĩ nhiều về quá trình hơn là về sản phẩm của nghệ thuật và các hoạt động thủ công, quý vị sẽ khuyến khích trẻ em thử những cách vật liệu mới. Quý vị muốn các em khám phá ra những cách khác nhau để tô nước sơn lên giấy, có thể làm như thế nào để các kết cấu màu sắc chồng lên nhau, việc gì sẽ xảy ra khi quý vị thử xây một cây cầu bằng các hộp đựng trứng. Trong khi các em đang làm việc này, trẻ em cũng có được cơ hội để phát triển các kỹ năng giải quyết vấn đề của các em. Hãy để các em thử cách của mình, ngay cả khi không phải lúc nào cũng thành công. Không phải tất cả những gì các em làm là dùng để trưng bày trên cánh cửa của tủ lạnh!

Làm theo một mô hình

Mặt khác, đôi khi quý vị có thể quyết định chú trọng nhiều hơn về việc làm món đồ thủ công mà trông giống như một thành phẩm cụ thể. Bắt chước theo một mô hình mẫu là một kỹ năng rất khác với việc sáng tạo từ trí tưởng tượng. Các trẻ em lớn tuổi hơn có thể sẵn sàng để thử làm theo một ví dụ mẫu, một khi các em đã học biết rằng các vật liệu và các công cụ kết hợp với nhau như thế nào. Các em thậm chí có thể thích thú với sự thử thách, tuy lúc nào cũng cơ hội cho sự sáng tạo của cá nhân.

Chơi với các vật liệu

Ngay cả sau khi đã qua đi cái tuổi của lần đầu tiên phát hiện, trẻ em vẫn cần các cơ hội chỉ để thích thú với quá trình làm, mà không phải lo âu là sản phẩm của các em sẽ được “đề thương” hoặc “tốt” hay không. Không có áp lực đó, những em lớn hơn (và thậm chí cả người lớn nữa!) có thể thích thú tìm tòi với các vật liệu và khám phá ra những hiệu quả mới. Khi quý vị hoạch định để làm các trải nghiệm nghệ thuật, hãy nhớ cân bằng giữa việc hướng đến sản phẩm làm ra và đơn giản là cứ để cho quá trình công việc tuần tự diễn tiến.

Các Vật Dụng Thủ Công Căn Bản

Đây là một số các vật dụng thủ công căn bản mà sẽ

khuyến khích trẻ em biểu hiện chính bản thân các em thông qua nghệ thuật và thủ công.

- các cây kéo an toàn dành cho trẻ em
- các ống keo, keo trắng hay hồ bột để dán
- các bút chì màu loại lớn và cỡ thường (có thể tẩy rửa được)
- các bút dùng để kẻ hay để đánh dấu (markers), một số bút với các đầu bút khác nhau (có thể tẩy rửa được)
- các bút chì màu, phấn
- sơn và các cây cọ sơn
- giấy để làm thủ công, giấy báo, giấy nháp
- các que kem
- các miếng len và vải vụn
- các hộp trống, hộp đựng sữa và hộp đựng trứng, các cuộn giấy vệ sinh
- giấy gói quai vụn, ruy-băng
- các quyển thư mục (catalogues), các tạp chí, các thiệp chúc mừng cũ

Không phải chỉ có sơn mà thôi

Bất cứ vật gì cũng có thể biến thành một công cụ sáng tạo và hay dùng để sơn. Hãy để trí tưởng tượng của quý vị bay xa.

- các cọ sơn (các cây cọ nhỏ, các bàn chải đánh răng, các cây cọ cũ, vân vân)
- các ống lăn sơn (gắn chúng vào cán chổi cũ và trẻ em có thể lăn sơn trên lề đường)
- các ngón tay và ngón chân
- các miếng xốp cao su, các que bông gòn Q-tip, các ống thuốc nhỏ mắt
- các chai bóp bằng tay và các chai xịt
- các vật dùng để cắt bánh, các đồ chơi con thú (dùng chúng để in hình)
- các vật khối bằng gỗ (dán đồ vật lên chúng để tạo các kết cấu khác nhau)
- các vật dụng nhà bếp (các máy nghiền khoai tây tạo các kiểu hình thú vị)
- các viên bi (lăn chúng vòng quanh trong một cái hộp có lót giấy trong đó)
- các ống hút (thổi sơn vòng quanh trên giấy)
- các chiếc xe hơi đồ chơi (lăn chúng trên sơn, rồi lăn trên giấy)
- các nhánh cây thông
- các miếng thảm, các bao tay mà không còn đủ đôi (dùng chúng để in hình)
- các cuộn giấy vệ sinh (lăn trên giấy; dán sợi dây hay những kết cấu khác vào các cuộn giấy)
- thổi bong bóng để sơn (cho thêm bột nước bong bóng vào sơn và thổi các bọt nước bong bóng lên giấy)
- sợi dây, len
- các cục nước đá (trộn sơn với thật nhiều nước vào trong các hũ sữa chua, cho thêm một cây que kem vào cho dễ cầm, để đông lạnh)
- các túi lưới để đựng củ hành (bỏ đầy các cục bông gòn vào túi đó và cột chặt lại, dùng chúng để tạo hình)

viết bởi Betsy Mann

với sự giúp đỡ của Barb Stevenson, nhân viên giữ trẻ tại gia, Ottawa

Le processus, pas le produit

Quand vous faites des activités d'art et de bricolage avec les enfants, le **processus** — le déroulement de l'activité — est souvent beaucoup plus important que le **produit** — son résultat final.

Explorer des possibilités

Il convient d'adopter cette perspective en particulier vis-à-vis des enfants en bas âge, au moment de leur vie quand ils commencent à explorer le monde qui les entoure. À ce stade de leur développement, ils ont intérêt à apprendre la sensation de la peinture à doigts sur les mains, les différentes manières de l'appliquer sur le papier, les façons de mélanger les couleurs. Il n'est pas du tout important que leur tableau soit « beau ». Leurs premiers essais peuvent finir en mélange brunâtre de toutes les couleurs et c'est bien. Ils auront fait de grandes découvertes au sujet des couleurs et des textures.

Découvrir des solutions

Lorsque vous mettez l'accent sur le processus plutôt que sur le produit, vous encouragez les enfants à essayer librement de nouveaux matériaux de bricolage. Vous voulez qu'ils *découvrent* différentes façons de mettre de la peinture sur du papier, de faire coller ensemble différentes textures, de bâtir un pont avec des cartons à oeufs.

Fournitures de base pour le bricolage

Voici quelques fournitures de base qui inspireront les enfants à s'exprimer par le biais des bricolages :

- ciseaux à bouts ronds;
- bâtons de colle, colle blanche ou colle « maison »;
- crayons de cire lavables, de grande et de petite taille;
- marqueurs lavables, aux embouts de diverses formes;
- crayons à dessin de couleur, craie;
- peinture et des pinceaux;
- papier de bricolage, papier journal, papier rebut;
- bâtons de popsicle;
- retailles de tissu, bouts de laine;
- boîtes vides, cartons à lait, cartons à oeufs, tubes de papier de toilette;
- retailles de papier d'emballage, rubans;
- vieux catalogues, vieilles revues, vieilles cartes à souhaits.

La peinture au delà des pinceaux

Les objets qui peuvent servir à la peinture se retrouvent partout. Voici une liste qui nourrira votre imagination :

- petites brosses, brosses à dents, vieux pinceaux de peinture, marqueurs séchés;
- grands rouleaux de peinture (On les met sur un manche à balai et les enfants peignent le trottoir);
- doigts et orteils;
- éponges, coton tiges, compte-gouttes;
- emporte-pièce, animaux jouets, échantillons de tapis (pour faire des impressions);
- blocs en bois, bouts de bois (y coller des choses pour créer diverses textures);
- ustensiles de cuisine (les pilons à patates font des dessins intéressants);
- billes (les faire rouler dans une boîte doublée de papier);
- pailles (souffler la peinture sur le papier);
- autos jouets (les rouler dans la peinture et sur le papier);
- tubes de papier à toilette (rouler sur le papier; y coller de la ficelle ou d'autres textures);
- bulles (ajouter du liquide pour bulles à la peinture et souffler pour imprimer les bulles sur le papier);
- ficelle, laine, branches de pin;
- glaçons (mélanger de la peinture avec beaucoup d'eau dans de petits contenants, ajouter un bâton de bois comme poignée, congeler);
- bouteilles à vaporiser, bouteilles à désodorisant (enlever la bille d'une bouteille et la remplir de peinture diluée. Remettre la bille et rouler la peinture sur le papier);
- sacs à oignons (remplir de boules d'ouate et attacher, pour faire des impressions);
- mitaines dépareillées (pour faire des impressions).

Ce sont autant d'occasions de s'exercer leurs aptitudes de résolution des problèmes. Encouragez-les à faire les choses à leur manière, même si ça ne réussit pas toujours. Vous n'êtes pas obligé d'afficher tout ce qu'ils font sur la porte du frigo!

Suivre un modèle

Par contre, à d'autres moments, vous déciderez de mettre l'accent sur la fabrication d'un bricolage qui ressemble à un produit fini spécifique. Savoir copier un modèle est une habileté très différente de savoir créer à partir de son imagination. Les enfants plus âgés seront peut-être prêts à suivre un exemple, après qu'ils auront appris le mode d'emploi des matériaux et des outils. Il est fort possible qu'ils apprécient le défi, mais il faut encore laisser la place à la créativité personnelle.

Jouer avec des matériaux

N'oubliez jamais le plaisir du processus. Même les enfants plus âgés (et les adultes!) s'amuse à jouer avec des matériaux, à découvrir de nouveaux effets sans s'inquiéter de produire une grande oeuvre d'art. Quand vous planifiez des expériences artistiques, gardez à l'esprit l'objectif d'un équilibre entre la production d'un résultat prévu et la liberté d'expression selon l'inspiration du moment.

par Betsy Mann

avec l'aide de Barb Stevenson, éducatrice en services de garde, Ottawa